

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
dot. projektu WND-POWR.02.10.00-00-7007/17
„Efektywne wspomaganie to wyższa jakość edukacji”
Konkurs POWR.02.10.00-IP.02-00-007/17

JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY PIERWSZY PODSTAWA PROGRAMOWA

Bronisława Niespor

INFORMACJE OGÓLNE

Podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego jest wspólna dla wszystkich języków obcych i obejmuje następujące etapy edukacyjne:

- wychowanie przedszkolne
- I etap edukacyjny – klasy I–III szkoły podstawowej
- II etap edukacyjny – klasy IV–VIII szkoły podstawowej
- III etap edukacyjny – szkoła ponadpodstawowa (liceum ogólnokształcące, technikum, branżowa szkoła I i II stopnia).

Wszystkie warianty podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego zostały opracowane w nawiązaniu do ESOKJ.

HARMONOGRAM ZMIAN

2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
1SP	1SP	1SP	1SP	1SP	1SP
2SP	2SP	2SP	2SP	2SP	2SP
3SP	3SP	3SP	3SP	3SP	3SP
4SP	4SP	4SP	4SP	4SP	4SP
5SP	5SP	5SP	5SP	5SP	5SP
6SP	6SP	6SP	6SP	6SP	6SP
7SP	7SP	7SP	7SP	7SP	7SP
2G	8SP	8SP	8SP	8SP	8SP
3G	3G	1LO	1LO	1LO	1LO
1LO	1LO	1LO	2LO	2LO	2LO
2LO	2LO	2LO	2LO	3LO	3LO
3LO	3LO	3LO	3LO	3LO	4LO

EGZAMINY

- 2018/19- egzamin ósmoklasisty
(przejściowy) na A2/A2+
- egzamin gimnazjalny na A2
- 2019/20- egzamin ósmoklasisty (przejściowy)
- 2020/21- egzamin ósmoklasisty (przejściowy)
- 2021/22- egzamin ósmoklasisty na A2+/B1

RAMOWY PLAN NAUCZANIA

	Szkoła podstawowa							
Etap edukacyjny	I.			II.				
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Klasa 6	Klasa 7	Klasa 8
Pierwszy język obcy	2	2	2	3	3	3	3	3
Liczba godzin	180 godzin w cyklu (60 godzin na rok)			450 godzin w cyklu (90 godzin na rok)				
Oczekiwany poziom ESOKJ po danym etapie*	A1			A2+				
Rozszerzenie								
Dwujęzyczność							2	2
Drugi język obcy							2	2
							120 godzin w cyklu (60 godzin na rok)	
							A1	

RAMOWY PLAN NAUCZANIA

- Pierwszy język obcy powinien być kontynuowany w szkole ponadpodstawowej.
- Jeśli w szkole podstawowej powstaną klasy dwujęzyczne, to uczniowie rekrutowani do tych klas otrzymają w klasie VII i VIII dodatkową pulę godzin języka – w wymiarze 2 jednostki lekcyjne tygodniowo.
- Dwujęzyczność może być realizowana zarówno w zakresie pierwszego jak i drugiego języka obcego.
- W szkole ponadpodstawowej pula godzin na nauczanie pierwszego języka może zostać powiększona o tzw. rozszerzenie, w sumie na cykl o 180 jednostek lekcyjnych.

WARIANTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Etap edukacyjny	Wariant podstawy programowej	Opis	Liczba godzin w cyklu	ESOKJ
Pierwszy etap klasy I-III	I.1	od początku w klasie I	180	A1
Drugi etap klasy IV-VIII	II.1	Kontynuacja z klas I-III	450	A2+(B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
	II.1.Dj	Dla oddziałów dwujęzycznych	450+ 120	A2+/B1

WARIANTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ

<p>trzeci (szkoła ponadpodstawowa: liceum ogólnokształcące, technikum)</p>	<p>pierwszy</p>	<p>III.1.P</p>	<p>kontynuacja 1. języka ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym</p>	<p>360</p>	<p>B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)</p>
		<p>III.1.R</p>	<p>kontynuacja 1. języka ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie rozszerzonym</p>	<p>360 (III.1.P) + 180 = 540</p>	<p>B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)</p>
		<p>III.1.DJ</p>	<p>kontynuacja 1. języka ze szkoły podstawowej – poziom dla szkół lub oddziałów dwujęzycznych ALBO kontynuacja 2. języka ze szkoły podstawowej nauczanego w szkole podstawowej w oddziałach dwujęzycznych ALBO od początku w klasie I szkoły ponadpodstawowej w szkole lub oddziale dwujęzycznym ALBO kontynuacja z klasy wstępnej</p>	<p>W LO: 360 (III.1.P) + 180 (III.1.R) + 330 = 870</p> <p>W technikum: 360 (III.1.P) + 180 (III.1.R) + 300 = 840</p>	<p>C1+ (C2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)</p>

WARIANTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Trzeci etap edukacyjny Branżowa szkoła I i II stopnia	III.BS1.1	Język obcy w branżowej szkole I stopnia-kontynuacja języka nauczanego jako pierwszy w szkole podstawowej	150	B1
	III.BS2.1	Język obcy w branżowej szkole II stopnia-kontynuacja języka nauczanego w branżowej szkole I stopnia, który był nauczany jako pierwszy w szkole podstawowej	210	B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)

ZAŁOŻENIA PODSTAWY PROGRAMOWEJ

1. Nadrzędnym celem kształcenia w zakresie języka obcego nowożytnego na wszystkich etapach edukacyjnych wyodrębnionych w podstawie programowej jest **skuteczne porozumiewanie się w języku obcym – zarówno w mowie, jak i w piśmie.**
2. W procesie kształcenia językowego uczeń powinien dążyć do **osiągania coraz wyższego stopnia precyzji w wyrażaniu myśli, a także coraz wyższego stopnia poprawności językowej.**
3. **Spiralne podejście do kształcenia.**
4. Należy dołożyć wszelkich starań, aby **zapewnić wszystkim uczniom możliwość kontynuacji nauki tego samego języka obcego jako pierwszego na wszystkich etapach edukacyjnych.**

ZAŁOŻENIA PODSTAWY PROGRAMOWEJ

5. Poziom biegłości językowej w zakresie **sprawności receptywnych** będzie u większości uczących się **przewyższał** poziom biegłości językowej w zakresie **sprawności produktywnych**.

6. Kształcenie w zakresie języka obcego powinno być organizowane

w taki sposób, aby **wspierało rozwój uczącego się jako jednostki oraz członka różnych społeczności**.

7. Kształcenie w zakresie języka obcego powinno również **wspierać i być wspierane przez kształcenie w zakresie pozostałych przedmiotów oraz umiejętności ogólnych** od najwcześniejszych etapów edukacyjnych.

8. Kształcenie w zakresie języka obcego **wspomaga realizację wychowawczej funkcji szkoły**.

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

W nowej podstawie programowej zachowano podział umiejętności szczegółowych (treści kształcenia) na umiejętności językowe oraz umiejętności o charakterze bardziej ogólnym.

Pierwsza grupa umiejętności obejmuje:

- **znajomość środków językowych,**
- **rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych**
(„odpowiednik” recepcji w *ESOKJ*),
- **tworzenie wypowiedzi ustnych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnych**
(„odpowiednik” produkcji w *ESOKJ*),
- **reagowanie na wypowiedzi ustnie oraz w formie tekstu pisanego**
(„odpowiednik” interakcji w *ESOKJ*),
- **przetwarzanie wypowiedzi ustnie lub pisemnie**
(„odpowiednik” mediacji w *ESOKJ*).

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

W drugiej grupie umiejętności nacisk jest położony na rozwijanie umiejętności przydatnych w procesie uczenia się przez całe życie, w tym:

- **dokonywanie przez ucznia samooceny,**
- **budowanie repertuaru technik służących samodzielnej pracy nad językiem,**
- **współdziałanie w grupie,**
- **korzystanie z różnych źródeł informacji w języku obcym,**
- **stosowanie strategii komunikacyjnych,**
- **budowanie świadomości językowej.**

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

W przypadku edukacji językowej w zakresie języka obcego nowożytnego na I etapie edukacyjnym (edukacja wczesnoszkolna) określono wymagania ogólne i szczegółowe na wzór wymagań określonych dla dalszych etapów kształcenia, uwzględniając jednak specyfikę wieku uczniów kończących III klasę szkoły podstawowej.

Oczekuje się, że uczeń kończący III klasę będzie posługiwał się „**bardzo podstawowym** zasobem środków językowych dotyczących **jego samego i jego najbliższego otoczenia**”. W ramach tak określonego zasobu środków językowych uczeń będzie realizował pozostałe wymagania.

I ETAP EDUKACYJNY

- 1) ja i moi bliscy (rodzina, przyjaciele);
- 2) moje miejsce zamieszkania (mój dom, moja miejscowość);

- 3) moja szkoła;
- 4) popularne zawody;
- 5) mój dzień, moje zabawy;
- 6) jedzenie;
- 7) sklep;
- 8) mój czas wolny i wakacje;
- 9) święta i tradycje, mój kraj;
- 10) sport;
- 11) moje samopoczucie;
- 12) przyroda wokół mnie;
- 13) świat baśni i wyobraźni.

I ETAP EDUKACYJNY

- Uczeń używa poznanych wyrazów i zwrotów podczas zabawy.
- Uczeń samodzielnie pisze bardzo proste i krótkie zdania według wzoru.
- Uczeń posiada podstawowe informacje o krajach, w których ludzie posługują się danym językiem obcym.
- W zakresie oceny pracy uczeń potrafi określić, czego się nauczył, i wie, w jaki sposób
- Uczeń może samodzielnie pracować nad językiem
- (np. oglądanie bajek w języku obcym, korzystanie ze słowników obrazkowych i gier edukacyjnych)

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

W przypadku wszystkich wariantów podstawy programowej dla II etapu edukacyjnego usystematyzowano zapisy dotyczące pierwszego wymagania szczegółowego (znajomość środków językowych), m.in.:

- zmieniono nazwę niektórych zakresów tematycznych (np. „szkoła” na bardziej ogólne „edukacja”, „życie rodzinne i towarzyskie” na „życie prywatne”);
- usunięto niektóre szczegółowe zagadnienia przykładowe, które zespół uznał za zbyt trudne (np. uzależnienia, sport wyczynowy);
- dodano inne szczegółowe zagadnienia przykładowe, które zespół uznał za szczególnie istotne i – tym samym – proponuje ich realizację (np. umiejętności, pory roku);
- uporządkowano zapisy w poszczególnych wariantach podstawy programowej, dbając o to, aby wszystkie zakresy tematyczne określone dla niższych poziomów biegłości zostały również wymienione w wyższych poziomach biegłości.

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Określono nowe wymaganie, tj. **kompetencję interkulturową**, wskazując, że składa się na nie zarówno podstawowa wiedza o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym, oraz o kraju ojczystym (z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego), jak i świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturowa.

MODEL PODSTAWY PROGRAMOWEJ

W nowej podstawie programowej uszczegółowiono zapisy dotyczące **warunków i sposobów realizacji podstawy w praktyce szkolnej**, określając zadania nauczyciela, szkoły oraz organu prowadzącego.

Wskazano m.in. na konieczność:

- zapewnienia kontynuacji nauki tego samego języka obcego jako pierwszego na wszystkich etapach edukacyjnych,
- zapewnienia przez szkołę – w szczególności na II i III etapie edukacyjnym – kształcenia uczniów w grupach o zbliżonym poziomie biegłości,
- prowadzenia zajęć z języka obcego w odpowiednio przygotowanej i wyposażonej sali,
- wykorzystania języka obcego jako języka komunikacji w różnych rodzajach interakcji,
- stosowania w procesie kształcenia językowego autentycznych materiałów źródłowych
- w ramach pracy metodą projektu wymieniono realizację projektów eTwinning

PODSTAWA PROGRAMOWA-WYJAŚNIENIA

Utrudnieniem podstawy programowej (w każdym z wariantów dokumentu) jest brak „listy” struktur gramatycznych, a być może nawet „listy” słówek, które powinny być nauczane.

Brak ten wynika nie tylko z faktu, że podstawa programowa jest wspólna dla wszystkich języków, ale również z tego, że taka „lista” – w szczególności „lista” słów – nie byłaby w stanie odpowiadać potrzebom tak wielu różnych kontekstów, w których nauczany jest język obcy, oraz ograniczałaby kreatywność twórców materiałów edukacyjnych, nauczycieli.

PODSTAWA PROGRAMOWA-WYJAŚNIENIA

- Podstawa programowa nie ogranicza nauczyciela, jeżeli chodzi o wybór technik lub środków nauczania.
- Dokument nie jest poradnikiem metodycznym, nie wskazuje „jedynej słusznej” drogi prowadzącej do realizacji założonych w nim celów.
- Nauczyciel i uczeń mają być współtwórcami w procesie kształcenia, którego końcowym efektem jest jednostka świadoma możliwości, które stwarza znajomość języka obcego w każdej sferze życia – prywatnej, zawodowej, społecznej, emocjonalnej, poznawczej.
- Język obcy to narzędzie, które służy nie tylko komunikacji.

Poprzez komunikację umożliwia lepsze poznanie siebie, innych ludzi, kultur, całego otaczającego nas świata.